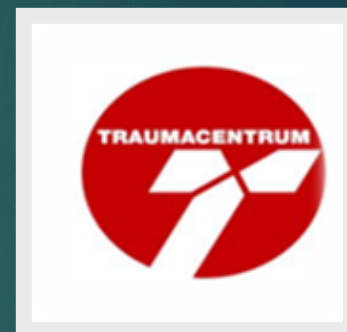

Rizika a neočekávané situace na operačním sále

Mgr. Pavlína Belžíková
Miroslava Sladká

F FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BRNO

CENTRÁLNÍ MÍSTOPROSTRAH
CENTRÁLNÍ OPERAČNÍ SÁL V

Rizika na operačním sále

- bezpečný provoz
- dodržování bariérového ošetrovatelského režimu, s tím související režimová opatření
- bezpečnost pacienta

Stavební a provozní uspořádání sálů

- maximální bezpečnost provozu
- hygienicko-epidemiologické podmínky
- stavebně-technická a technologická řešení operačních sálů

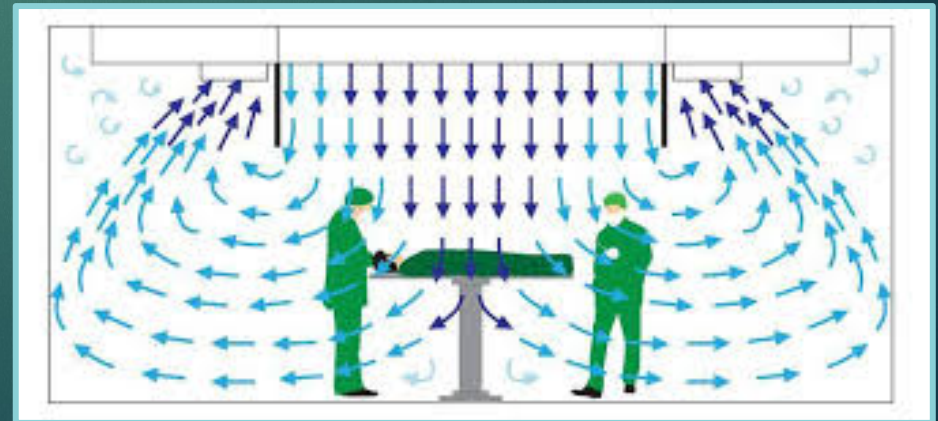

- umístění mimo hlavní činnost
- ve vyšších patrech centrální budovy
- v bezpečném a čistém prostředí
- uzavřený stavební celek bez přístupu běžného provozu

Zajištění aseptických podmínek na operačních sálech

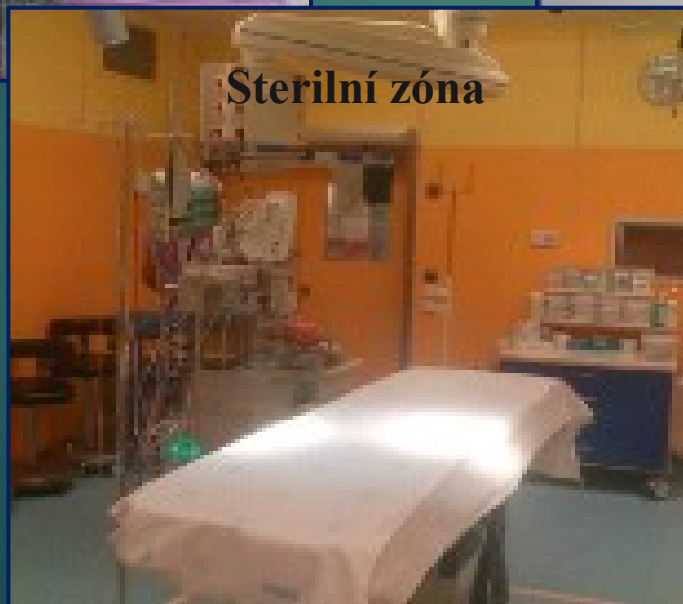
- laminární proudění
- klimatizace
- pravidelná výměna a kontrola hepafiltrů
- snížení prašnosti na OS
- minimální počet personálu na OS
- dodržování režimu zavřených dveří
- teplota 20-21 stupňů
- vlhkost 45-55 %

Bariérový ošetrovatelský režim

- systém pracovních a organizačních opatření, které mají zabránit vzniku a šíření nozokomiálních nákaz
 - ✓ **asepse** je základem na operačních sálech všech oborů
 - ✓ v traumatologii je nezbytné dodržování **přísných aseptických kautel**
 - ✓ **infekce** v kostní operativě je **nejzávažnější a nejhůře řešitelnou komplikací**

Rozdělení operačního traktu dle zón čistoty

Používání ochranných pomůcek

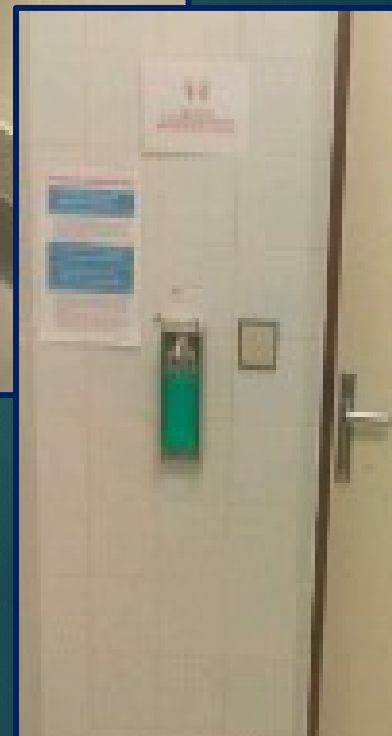

Používání operačního oděvu a obuvi

Používání jednorázových pomůcek

Dodržování pravidel pro hygienu rukou – HMR, HDR, CHDR

A jak by to vypadat nemělo!

- otevřené dveře na OS
- nošení šperků, hodinek, mobilních telefonů na OS
- nevhodné oblečení – fleecové vesty, plátěné čepice
- křížení zón čistoty
- nesprávné nasazení ústenky a čepice
- noviny, knihy, kabelky na OS
- přítomnost nadbytečného personálu
- nepřítomnost povinného personálu

Neočekávaná rizika na operačním sále

a) ze strany pacienta

- záměna pacienta – vícestupňová kontrola
- záměna operované strany – certifikační protokol, check list
- alergická reakce – ústně x dokumentace
- zapomenutý nástroj, rouška
- popálení
- pád, sesunutí
- otlačení, ischemie

Kontrolní list - check list

FAKULTNÍ NEMOCNICE BRNO		PERIOPERAČNÍ BEZPEČNOSTNÍ PROTOKOL	
PŘED ÚVODEM DO ANESTÉZIE (zapisuje anesteziologická sestra, kontroluje anesteziolog)		PŘED KOŽNÍ INCIZÍ (zapisuje perioperační sestra, kontroluje chirurg)	
V ANESTEZIOLOGICKÉM ZÁZNAMU JE ZAZNAMENÁNA: <ul style="list-style-type: none"> ☒ kontrola totožnosti pacienta (dotaz + náramek) ☒ kontrola funkčnosti anesteziologického přístroje a kompletnost vybavení včetně pulzní oxymetrie ☒ kontrola záznamu informovaného souhlasu pacienta s podáním anestézie a jejím typem ☒ kontrola záznamu alergické anamnézy pacienta včetně kontroly případné antiatergické přípravy ☒ kontrola indikace (event. riziko aspirace) a případného provedení bleskového úvodu do anestézie 		Je-li na operačním sále osoba, kterou členové týmu nznají, předsteví se a sdělí důvod své přítomnosti.	
JE POTVRZENO PACIENTEM: <ul style="list-style-type: none"> ☒ typ operačního výkonu ☒ strana operačního výkonu 		CHIRURG NEBO PERIOPERAČNÍ SESTRA ÚSTNĚ POTVRDIL: <ul style="list-style-type: none"> ☒ pacientovu totožnost ☒ typ operačního výkonu ☒ stranu operačního výkonu 	
JE STRANA OPER. VÝKONU OZNAČENA: <ul style="list-style-type: none"> ☒ ANO ☐ NE ☐ není potřeba 		JE INDIKOVÁNA ANTIBIOTICKÁ PROFYLAXE <ul style="list-style-type: none"> ☐ ANO ☒ není potřeba 	
JSOU PŘIPRAVENY LÉKY A VYBAVENÍ POTŘEBNÉ PRO PODÁNÍ ANESTÉZIE: <ul style="list-style-type: none"> ☒ ANO ☐ NE 		OČEKÁVANÉ KRITICKÉ UDÁLOSTI	
RIZIKO KREVNÍ ZTRÁTY VĚTŠÍ NEŽ 500 ml (DĚTI > 7 ml/kg) <ul style="list-style-type: none"> ☐ ANO <ul style="list-style-type: none"> ☐ provedena vhodná opatření ☐ krevní deriváty připraveny ☒ NE 		CHIRURG <ul style="list-style-type: none"> ☐ nestandardní nebo nerutinní postupy ☐ délka trvání výkonu ☐ očekávaná ztráta krve ☐ specifický materiál, instrumentárium, zařízení 	
JMÉNO MUDr. Martina Kcsirová		ANESTEZIOLOG <ul style="list-style-type: none"> ☐ rizikové faktory u pacienta 	
PODPIS <i>Kas</i>		PERIOPERAČNÍ SESTRA <ul style="list-style-type: none"> ☒ sterilita ☒ zvláštnosti instrumentária, materiálů, zařízení ☒ bezpečné uložení pacienta na operačním stole ☒ správné umístění a upevnění neutrální elektrody ☒ je připravena potřebná operační technika ☒ je připraven dostatečný sortiment implantátů, nástrojů a zdravotnických potřeb 	
JMÉNO MUDr. Martina Kcsirová		ZOBRAZOVACÍ TECHNIKA JE PŘIPRAVENA <ul style="list-style-type: none"> ☒ ANO ☐ není potřeba 	
PODPIS Belžiková P.		ANESTEZIOLOG POTVRZUJE <ul style="list-style-type: none"> ☒ identifikace, úloha členů operačního týmu a název výkonu zaznamenané v anesteziologickém záznamu ☒ souhlasí s operačním protokolem ☒ doporučení k další pooperační péči (klíčové faktory pro zotavení z anestézie a pro další léčbu včetně léčby pooperační bolesti a PONV) jsou zaznamenané v: ☒ Průvodka anesteziologického záznamu ☐ Stručný anesteziologický záznam 	
JMÉNO MUDr. Martina Kcsirová		PODPIS <i>[Signature]</i>	
POZNÁMKY <ul style="list-style-type: none"> ☐ střídání týmu během operace 		OPERAČNÍ TÝM KONTROLUJE A POTVRZUJE: <ul style="list-style-type: none"> ☒ identifikace a úloha členů operačního týmu souhlasí ve všech částech zdravotnické dokumentace (perioperační ošeffovatecká dokumentace, operační protokol) ☒ název operačního výkonu ☒ souhlasí počet nástrojů, zdravotnických potřeb a běžných roušek ☒ použité nástroje jsou funkční a úplné ☒ odebraný biologický materiál je řádně označen a uložen ☐ zjištěné problémy s vybavením nebo technikou 	
JMÉNO MUDr. Martina Kcsirová		PODPIS Belžiková P.	
PODPIS MUDr. Martina Kcsirová		PODPIS Belžiková P.	
Datum 2.8. 2016		Datum 2.8. 2016	

b) ze strany přístrojového vybavení

- nefunkčnost elektrokoagulačního přístroje
- nefunkčnost operačního stolu
- selhání RTG přístroje

c) ze strany perioperační sestry

- chybění implantátu
- nesprávné operační síto – záměna síta

Závěr

- Práce na operačním sále je velmi náročná. Ve velké míře závisí na profesionálním přístupu zdravotníků, jakým způsobem se staví k již zmíněným rizikovým situacím, které mohou nastat.

Děkuji za pozornost

Použitá literatura

- JEDLIČKOVÁ, J. 2012 *Perioperační péče*. 1. vydání. Brno. NCONZO. 2012. 268 s. ISBN 978-80-7013-543-3.
- SCHNEIDEROVÁ, M. 2014 *Perioperační péče*, 1. vydání, Praha: Grada Publisching a.s. 2014. 368 s. ISBN: 978-80-247-4414-8.
- WICHISOVÁ, J. a kol. 2013. *Sestra a perioperační péče*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing a.s. 2013. 192 s. ISBN: 978-80-247-3751-6.